

Otevřený dopis ministrovi průmyslu a obchodu

Praha, 1. září 2005

Vážený pane ministře,

v nadcházejících třech měsících ponese na svých bedrech obrovskou zodpovědnost. Budete se podílet na rozhodnutí o budoucí podobě nové evropské chemické politiky známé pod zkratkou REACH (registrace, evaluace a autorizace chemických látek).

Zajisté víte, jaký je současný stav regulace chemických látek v rámci EU a proč se na reformu tak dlouho čeká. Situace kolem syntetických látek je kritická, neboť obrovský vývoj chemického průmyslu v posledních 4-5 dekadách naprosto nekoresponduje s vývojem znalostí o vlivu chemických látek na zdraví a životní prostředí. Více než 90 % ze 100 000 látek obchodovaných na trhu EU uniklo všem formám vědeckého posouzení rizik. Znovu a znovu zjišťujeme, že mnoho syntetických chemikálií se v přírodě nerozkládá, ale naopak se koncentrují v živých organismech, kontaminují potravní řetězec, ničí biodiversitu a hromadí se v lidském těle již v zárodečné fázi života. Řada současných vědeckých studií upozorňuje na silnou vazbu mezi kritickou situací a zvýšeným výskytem různých onemocnění, jako je ztráta plodnosti, nárůst případů rakoviny (zvláště u dětí) atd.

REACH však nemá pouze zaplnit nebezpečné informační vakuum, ale má celkově změnit současný systém, který umožňuje používat prokazatelně toxické látky k výrobě spotřebního zboží. Tento systém se opírá o složitou kalkulaci rizik na papíře, ne tak již o hledání bezpečnějších alternativ, které by poskytly stejnou službu dalším uživatelům i konečným spotřebitelům. Situaci nejlépe ilustrují nekonečné pokusy zakázat ftaláty v dětských hračkách z PVC. Ačkoliv zákaz po 10 letech dlouhých tahanic s průmyslem vešel nedávno konečně v platnost, může ochránit naše děti pouze před ftaláty z hraček, nikoliv už před ftaláty z mnoha dalších výrobků.

Je ostudou chemického průmyslu, že se ani ve světle těchto skutečností nesnaží využít REACH jako nástroj pro modernizaci, inovaci a zajištění větší bezpečnosti svých pracovníků, ale usiluje pouze o další okleštění současného návrhu vypracovaného Evropskou komisí. Zahrnuje nás zavádějícími scénáři o katastrofálních ekonomických dopadech REACH, které jsou však na hony vzdáleny vědeckým údajům. Celá metodika těchto strach nahánějících dopadových studií se ukázala jako klamná, a Vy to jistě víte. Není snad ani třeba připomínat, že ekonomické náklady nenese pouze samotný chemický průmysl. Zdravotní problémy, těžce likvidovatelný toxický odpad, náprava ekologických škod, průmyslové skandály – problémy, které by REACH pomohl řešit – stojí nemalé prostředky, které hradí celá společnost.

Proto na Vás apelujeme, abyste měl při nadcházejících jednáních Rady ministrů o REACH na paměti hlavní cíle reformy a především pak zájmy občanů České republiky i budoucích generací. Odhlédněte, prosím, od aktivit různých loby a snažte se plně využít potenciálu REACH. Vraťte chemický průmyslu na cestu udržitelného rozvoje, inovací a bezpečné produkce. Celá společnost z toho bude mít užitek a obnoví se tak i její důvěra v průmysl.

S pozdravem

ing. Jiří Tutter
výkonný ředitel
Greenpeace ČR

